

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

LEDEN 2023 59 Kč / 2,10 €

M. Valda:
Znám svět
Romů i bílých
/ 8

Afrika
nejen pro
supermany
/ 18

Věřící
středoškoláci
jsou šťastnější
/ 21

Rozbalíte to?
Bůh rozdává své dary

Co najdete v tomto čísle

ÚVODNÍK

- 4 Mám co dát?**
Ondřej Szturc

BÝT MLADÝ

- 6 Jizvy na duši a jejich léčení**
Daniel Suk

ROZHOVOR

- 8 Pere se ve mně strach a víra**
Marek Valda

TÉMA: ... JAK VÁM DÁVÁ DUCH

- 12 O jaké duchovní dary usilujete vy?**
Peter Butt

- 15 Prorocství falešné, nebo „mylné“?**
Lubomír Ondráček

MŮJ PŘÍBĚH

- 16 Jako bych našel živou vodu**
Pavel Fialka

- 16 Chtěla jsem si lásku zasloužit**
Alena Kovandová

MISIE

- 18 Misie není jen pro supermany**
Jonáš Chvojka

VZTAHY, RODINA

- 20 Myšlenkové pasti nezadaných**
Debra Filetová

KŘESŤAN A SPOLEČNOST

- 21 Přebídné u nás ateismus a new age?**
Kateřina Coufalová,
Jakub Vejmelka

Z HISTORIE

- 22 Válka s Turky**
Pavel Hejzlar

RECENZE

- 25 Minoritní sexualita a pastorec**
Lubomír Ondráček

- 25 Kristova vůně**
Josef Potoček

- 26 Vést jako pastýř**
Lubomír Ondráček

- 26 Naděje na Souznění**
Marek Moškoř

PŘIPRAVUJEME

- **téma: Psychické nemoci**
  - Fyziologická porucha, nebo duchovní problém?
  - Je pastorec totéž jako terapie?
  - Co neříkat člověku v depresi
- **Čtyři kaplani z Dorchesteru**
  - příběh duchovních z loďi potopené za druhé světové války

6
Jizvy na duši
šikana – jak vzniká a co s ní

8
„Několikrát mi šlo o život“
s Markem Valdou o misii v pohraničí

12
Prorocství falešné, či mylné?
Jak používat dary Ducha svatého

18
Modlitba jako lékařský výkon
zkušenosti z výjezdu do Ugandy

20
Čtyři lži, jimž věří nezadaní
a jak se jim vzepřít

21
Přebídné new age a ateismus?
Kde čeští studenti hledají smysl života

ŽIVOT VÍRY

PROMĚNA
SPOLEČNOSTI
EVANGELIEM

ROČNÍK 34 / LEDEN 2023
CENA 59 Kč / 2,10 €

Život víry je měsíčník vydávaný Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misií a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

PŘEDPLATNÉ A DISTRIBUCE

Časopis objednávejte pomocí formuláře na webu www.zivotviry.cz nebo na e-mailové adrese predplatne@zivotviry.cz, popř. na tel. čísle 284 841 922.

Předplatné lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Jednotlivá čísla lze zakoupit také v **audioverzi** a jako **PDF** (viz www.zivotviry.cz).

Předplatné, distribuce a reklamace **na Slovensku**: SK Christiana Bratislava, tel.: +421 915 317 476 (volat po 15:00 nebo SMS), e-mail: zivot.viry@christiana.sk

Distribuce **pro zrakově postižené** elektronicky: Diakonie ČCE, tel.: 222 316 306, szp@scps.diakonie.cz

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Mgr. Kateřina Coufalová, Ing. arch. Tomáš Dittrich, Mgr. Jitka Evanová

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba: Ondřej Pumr

Korektury: Mgr. Kateřina Coufalová, Zdenka Brázdilová, Mgr. Tomáš Coufal

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, e-mail: redakce@zivotviry.cz,
web: www.zivotviry.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147, MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzertní zadání dle možností, s 50% příplatkem.

Podmínky inzerce: <http://zivotviry.cz/inzerce>

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Vydávání podpořili

QUANTUM | RENOMIA NETWORK

Milý čtenáři,

jeden můj přítel mi před pár měsíci pověděl: „Škoda, že nám chybí horlivost. S léty přišla zralost, ale už nejsme tak nadšení pro Boha jako dřív. Asi nejde mít obojí.“ Nemyslel to jako provokaci, spíš to bylo něco jako povzdech, ale bylo mi jasné, že o tom budu přemýšlet. S takovým pohledem totiž těžko nesouhlasit, i když je to na prostý nesmysl. Jak by lepší poznání Boha (co jiného by zralost mohla být?) mohlo vést ke ztrátě nadšení? Jak se zralost pozná a jak se projevuje?

Rozlišujeme duchy, tak si dáváme větší pozor a nehrneme se do kdečeho? Rozlišování duchů by mělo mít i druhou stránku: Rozlišení nám pomáhá nejen vyhnout se negativnímu, ale i pustit se do pozitivního.

Spočítám náklad, a proto do toho nejdu? Tak to být nemusí. Zralost propočítává, zjistí, že to bude stát všechno, ví, že si hrábne na dno, ale jde do toho. Zralost není pohodlnost. Zralý křesťan bude odvážnější, a proto bude ve více riskovat.

To, co vypadá jako zralost, může mít ke zralosti daleko. I nezralé nadšení dobývá lidská srdce. Kolikrát jsem se s tím už setkal: Lidé, kteří uvěřili výpočtu období, kdy přijde Kristus, se nedali zastavit a měli desítky tisíc zhlédnutí na webu, přestože z Bible víme, že o takový výpočet nemá smysl se pokoušet. Také různí další sektáři svým pochybným nadšením dobývají určité úspěchy. (U nás to ovšem sekty lehké nemají, podobně jako my, evangelikální křesťané.) Analogicky život sobí i nadšení v politice, i když tam se jeho zplodnost většinou počítá na jedno volební období.

Nadšení je prostě neutrální veličina – něco jako pistole, kterou můžete zastřelit nevinného, nebo zabránit tomu, aby nevinný byl zastřelen.

Zralost nepůsobí pasivitu ani neplodnost.

Proč jsme bezzubí? Proč jsme neplodní? Jsme ale vůbec neplodní? Neplodní určitě nejsme, určité ovoce neseme a máme za co být Bohu vděční. Ale jak je to s lidmi, kteří prostřednictvím naší služby uvěří v Krista? Jsou takoví. Málokterý sbor ale u nás přivede za rok ke Kristu víc lidí než několik jednotlivců. Měly by to ale být nejmíň desítky.

Povíš mi na to: „Co tě opravňuje takhle uvažovat? Vždyť přece nejde o čísla, ale o lidi.“ A taďy se s Tebou naprosto shoduju. Protože mi jde o lidi, toužím, aby jich bylo zachráněno co nejvíc. Za biblický standard pokládám, že každý den ve sboru uvěří aspoň někdo (Sk 2,47). Nemohu se spokojit s ničím menším, i když vím, že momentálně je to minimálně v mém společenství nedosažitelné.

Zpátky k tématu: Jsem přesvědčen, že nadšení není skutečnou zralostí tlumeno. Zralost a nadšení nestojí proti sobě.

Co tedy tlumí tolik potřebné životodárné nadšení? Naše nadšení může být odsáváno přezáměstnaností, koničky, leností, nezdravým investováním do vztahů a nejrůznějšími dalšími hříchy. (Koničky mohou, ale nemusejí být hříchem, tentýž koníček u někoho hříchem je, a u někoho není). Jsme nadšení pro své vlastní programy, nadchnout se pro ten Boží nám v této situaci už nepůjde.

Jeden z nejhorších požiračů nadšení je zklamání. Kdo se nadchnul, a prožil zklamání, se už přístě tolik nenadchne – pokud se s neúspěchem

věci, za kterou bojoval, zdravě nevyrovná. Zklamání bývá důsledkem špatných rozhodnutí, která vedla k nasazením, která vypadala jako bohulibá, ale která neodpovídala Boží vůli. Existují kdysi plodné sbory s plodností dnes omezenou, které si nejsou ochotné přiznat, že některé jejich akce neodpovídaly Božím plánům. Členové těchto společenství se nadchlí pro evangelizaci, která nevedla k tomu, že se lidé obrátili. Znam i případ, že se tam nevěřící neobrátili – protože vůbec nepřišli. Každá neúspěšná akce volá po

poctivém vyhodnocení. Stačí říct pravdu, stačí uznat chyby, a lidi se přístě snad podaří znovu nadchnout. Pokud reflexe v církvi chybí, bude ale nadvláda zklamání pokračovat.

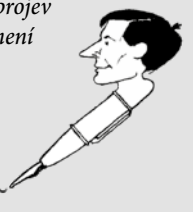
Cestu sboru od nadšení k jeho ztrátě má asi na mysli Ježíš v dopise sboru v Efezu (Zj 2,4). Ježíš začíná chválou (ten sbor nese dobré ovoce, ne že ne), pak ovšem diktuje písaři: „Ale to mám proti tobě, že jsi opustil svou první lásku.“ To musela být pro efezské křesťany pár let (nebo pár desítek let – to záleží na tom, jestli Zjevení vzniklo za Nerona, nebo za Diokleciána) poté, co Pavel sbor založil, studená sprcha. Viděli tolik zázraků, projevíli oddanost, byli zamilovaní, a nejednou je to pryč. Sami by si toho nevšimli, ale když jim to vzkázal Ježíš, uznat to museli. Zdá se mi, že se to týká i nejednoho českého společenství, ale Ježíš nejsem, tak nemluví tak autoritativně.

Ještě větší problém vznikne, když si ztrátu lásky k Ježíši uvědomí vedení sboru, ale místo toho, aby uznalo, že lidi vedlo do některých věcí, které Bůh nepřipravil (čímž vzniklo zklamání a první láska se vypařila), že ztráty první lásky obviňují druhé. Bohu, mezi sebou a někdy i navenek si na své ovečky stěžují – že jsou pasivní, že ztratili první lásku a že na povzbuzování vedoucích ne a ne slyšet. To je začarovaný kruh, z kterého není jiná cesta, než že vedoucí přiznají, že za ztrátu první lásky ve svém společenství můžou předně oni sami.

Co Efezským naordinoval Ježíš? Pokání (to se může týkat jak vedoucích, tak nevedoucích) a první skutky. Ty mohou znamenat a) jednat jako dřív (tedy v době první lásky), nebo b) obyčejné skutky víry, které na pokání přirozeně navazují. Původní text nám neumožňuje poznat, která z těchto dvou možností platí. Možná obě.

Vracím se k problému vymezenému na začátku. To, že nejsme nadšení, nemůže být projevem zralosti, ale naopak – je to projev nezralosti. Znovu nalézt nadšení není jednoduché, ale určitě to je reálné. Poprat se o ně se vyplatí.

Tomáš Dittrich

Zralost kontra nadšení?

Mám co dát?

Proč vlastně chodíme na bohoslužby?

ONDŘEJ SZTURC

Neděle ráno. Mám pocit, že každý kus oblečení hledám snad pět minut, což celkem udělá dobrou půlhodinu. K tomu stresy se snídání, hygienou, oblékáním dítěte s přestávkou na přebalování a křičení „Co?“ do vedlejšího pokoje, protože jsem opravdu neslyšel, co se mi manželka snažila říct. Hodina stresů, kdy mám tak akorát chuť se svalit na gauč a nikam nejít. Pak hledání (a v zimě škrábání) auta, v cíli hledání místa k zaparkování a po lehčím konfliktu s rodinou nasazení veselého obličejce, abych v církvi vypadal jakž takž společensky přijatelně... Proč tam tedy jdeme?

Většina lidí v Česku do sboru nechodí, a tak jsou rozhodování, zda na bohoslužbu jít, ušetření. My, kdo církev vedeme, jsme toho ušetření také, protože je to naše práce, rozhodnutí a závazek. Řada dalších jde na bohoslužbu, protože slíbili něco dobrovolnický zajistit, a tudíž mají zodpovědnost přijít.

Pak je tu ale velká část křesťanů, kteří každý týden skutečně stojí před rozhodnutím, zda na společné setkání společenství tentokrát dorazit, nebo ne. Proč jít, když tam „nic nedělám“? Kdo bude kázat? O čem? Jaké budou chvály? Nejsem

Co na bohoslužbách děláme, když tam „nic neděláme“?

moc unavený? Cítím se dost zdravý? Nemáme s rodinou něco naplánováno? Nemám nějaké důležitější resty? Bude tam někdo blízký, s kým si budu moct popovídat? Bude mi to vůbec k něčemu? Cítím, že to potřebuju? Těším se tam? A budu mít kde zaparkovat?

V menších společenstvích, kde se všichni znají, může hrát roli i pocit hanby – co by si ostatní řekli, kdybych nedorazil? Co jim odpovím, až se mě budou ptát? Někdy se účast na nedělní bohoslužbě bere jako lakmusový papírek křesťanské věrnosti a oddanosti, přičemž je citován verš „*Nezanedbávejte společná shromáždění*“ (Žd 10,25).

Ti, kdo mají část rodiny, která křesťanstvím opovrhne, si kladou otázku, jestli jim stojí za to do sboru zase jít a zavdat tím důvody pro další rodinný konflikt.

Pro řadu lidí může být důležitým faktorem, že ve sboru bude někdo, s kým je jim nepřijemné se vidět. Česká církevní společenství jsou malá, a tak se nejde vyhnout někomu, s kým jsme se rozešli, pohádali nebo ke komu máme silné antipatie. Může to být i někdo, od koho jsme zažili duchovní manipulaci. Takový člověk nám může zkazit radost z celého společenství.

Nemusíš být zkušenější, duchovnější, mladší...

Zkuste se zamyslet, proč v neděli do sboru jdete nebo nejedete. Součástí může být i odpověď na nešťastně pokládanou otázku, zda máme do společenství chodit kvůli Bohu, nebo kvůli lidem. Dovolím si odpovědět stručně: ano a ano.

Jít na bohoslužbu kvůli Bohu? Ano. Otázka, zda ve společenství duchovně čerpám, zda mi pomáhá spojit se s Bohem a růst ve víře, je legitimní. Pro spoustu lidí je záporná odpověď důvodem pro změnu společenství. Často je to v pořádku, protože spiritualita lidí je rozmanitá a ne každý styl hudby, kázání a vedení je pro každého přijatelný.

Jít na bohoslužbu kvůli lidem? Ano. Řada z nás slouží druhým skrze program a vytváření zázemí. Ani motivace, že v církvi máme někoho blízkého, koho rádi uvidíme a na koho se těšíme, není špatná.

Chtěl bych se ale nyní podívat na něco trochu jiného: Co na shromáždění děláme, když tam nic neděláme?

Asi každý víme, že nedělní bohoslužba není totéž co církev. Už první křesťané se scházeli v různé frekvenci a různou formou, podle aktuálních možností. Většina z nás ale chodí do společenství, kde je nedělní setkání těžištěm a hlavní událostí sborového týdne – už kvůli množství lidí a energie do bohoslužby vložené.

Proč tedy do sboru jít, i když máte spoustu důvodů tam nejít? Důvodem je, že i vy tvoříte církev a bez vás to bude jiné než s vámi. A to platí, i když zrovna nemáte vliv na program na pódiu. I když zrovna bojujete s nějakým hříchem. I když máte náladu pod psa. I když zrovna nemáte pocit, že byste měli pozitivní vliv na lidi kolem sebe. I když nemáte chuť s druhými sdílet svůj život. Vaše aktivní přítomnost na jakémkoli setkání způsobuje, že je toto setkání jiné, než kdybyste tam nebyli. Zejména (ale ne výhradně), pokud tam jdete s otevřeným srdcem pro lidi a pro Boha.

Církev má fungovat jako živý organismus, kde jsme si navzájem k dispozici a jsme otevření příležitostem, kdy si nás Bůh může použít způsoby, které možná ani nečekáme. Nedělní bohoslužba je místo, kde jsou ostatní lidé, a když vstupujeme do příležitosti, aby si nás Bůh použil, rád to udělá. Když zůstaneme doma, bude se mu to dělat o poznání hůř.

Pokud si často říkáte, že vás ve sboru nikdo nepovzbudí a nezeptá se, jak se máte, proč byste tím člověkem, který druhé osloví, nemohli být právě vy? Pokud máte pocit, že vám nikdo nepoděkuje za službu, proč byste nemohli někomu poděkovat vy? Máte pocit, že by to měl být někdo veselější? Nebo někdo duchovně zkušenější? Někdo obdarovanější, vhodnější, mladší, starší...? Zdraví a život církve nestojí na obdarováních a aktivitě kazatele a několika vedoucích, ale na vnímání sounáležitosti a zodpovědnosti každého, kdo společenství tvoří.

Neminout příležitost

V Prvním Petrově listu čteme: *Každý z vás dostal nějaký dar, a tak si jimi navzájem služte jako dobří správci rozmanité Boží milosti. (1Pt 4,10)* Tento dopis nebyl napsán konkrétnímu sboru, který by Petr znal a věděl by, že jeho členové jsou schopní a zralí. Byl napsán síti různorodých společenství a věřících, mezi kterými dopis koloval. Jim všem Petr píše s důvěrou Bohu, že každý z těchto lidí má nějaký dar a má jím sloužit.

Bůh si nás může nejlépe používat pro pozhánání druhých, když jsme v pohybu; když zvedneme zadek, přijdeme a začneme rozhovor. Ne kvůli našemu vysokému sebevědomí nebo pocitu, že na to máme, ale v důvěře, že si nás Bůh chce a může použít.

Většina nejsilnějších povzbuzení a „nakopnutí“, která jsem od druhých lidí dostal (nebo jsem je někomu dal), se odehrála během nedělní bohoslužby. To se mohlo stát jen proto, že jsme tam byli. Já i ten druhý jsme vstoupili do interakce.

Vnímám trend, který proniká do celého západního světa: chodit do sboru jen občas. Jen když nám do toho nevleze nic jiného. I když vím, že nedělní setkání není jediná příležitost, kdy se s druhými vidíme, věřím, že síla a unikátnost církve je právě v rozmanitosti, která se nejvíce projevuje právě v neděli.

A tak přes každonedělní zkušenost popsanou v úvodu se znova a znova rozhodují do církve jít, a když tam nejsem, tak mi to opravdu chybí. Rozhodující totiž nejsou moje pocity, ale vědomí, že jde o něco víc.

K tomu si můžeme položit pár otázek: Věřím, že si mě Bůh chce a může používat? Věřím, že když někde nejsem, mohu minout příležitosti, které pro mne má Bůh připravené? A otázka pro skromné české evangelikály možná nejtěžší: Věřím, že když se Bohu nedám k dispozici, mohou druzí lidé přijít o pozhánání, které by získali díky času strávenému se mnou?

Bc. Ondřej Szturc je pastorem ESK Havířov. Působí v KAM v oblasti interního rozvoje pracovníků, podpory mladých vedoucích a spolupráci generací v církvi.